MUZEUL JUDEȚEAN ARGEȘ
ARGESSIS, *STUDII ȘI COMUNICĂRI*, seria ISTORIE, **TOM X**, 2001

MONOGRAFIILE SĂTEȘTI ARGEȘENE ÎN MANUSCRIS DIN DECENIILE 4 ȘI 5 ALE SECOLULUI AL XX-LEA - VALOROASE SURSE DE DOCUMENTARE PENTRU ISTORICI ȘI ETNOLOGI

MIHAIL M. ROBEA

O importantă și o bogată sursă de documentare pentru istorici și etnologi, încă ignorată, o constituie *monografiile sătești* din deceniile 4 și 5 ale secolului al XX-lea.

Aceste monografii aparțin învățătorilor din perioada respectivă și ele au fost prilejuite de prezentarea lor la examenul de gradul I didactic. Legea privind organizarea învățământului din 1934 prevedea, printre altele, pentru obținerea gradului I didactic, întocmirea unei monografii sătești și școlare sau a unei lucrări pedagogice de către candidați. Cum majoritatea învățătorilor proveneau din lumea satului, o cunoșteau temeinic și erau interesați s-o facă cunoscută, ei și-au ales ca lucrare pentru grad monografia satului sau pe a aceluia în care își desfășurau activitatea. Împrejurarea, fericită pentru cultură, a antrenat în munca științifică sute de învățători și a generat tot atâtea monografii sătești. În județul Argeș, numărul lucrărilor respective se ridică la peste 80 de titluri.

Alcătuite și îndosariate cu actele profesionale ale candidaților, monografiile au urmat o cale ierarhică la depunerea lor la inspectoratul școlar județean și apoi la Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor. La minister au fost depozitate în arhivă. Într-un timp, *Arhivele Naționale - București* au preluat între timp o mare parte din ele (anii 1940-1947), incluzându-le în Fondul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor.

Monografiile acestea ale satelor argeșene sunt lucrări dactilografiate și scrise de mână, pe coli mari de hârtie sau pe foi de caiet, pe una sau pe ambele fețe. În deplină concordanță cu orizontul cultural al autorilor și cu pasiunea lor pentru cercetarea științifică, întinderea monografiilor variază de la 6 pagini (Moșoaia) la 116 pagini (Zigoneni). Monografiile mai ample sunt întocmite cu o atenție sporită și suscită cel mai înalt interes științific. Prezența monografiilor mai restrânse se explică, parțial, prin lipsa de timp a învățătorilor mobilizați.

La acumularea datelor și redactarea monografiilor lor, autorii s-au condus după două planuri de monografii sătești, populare în epocă; unul elaborat de Vasile Lascăr, ministru de interne, în 1903 și altul conceput de Școala sociologică condusă de Dimitrie Gusti în perioada interbelică. Primul plan, adoptat de jumătate dintre autori, cuprinde în mod obișnuit următoarele capitole: I. Istoricul comunei, II. Descrierea

fizică, III. Întinderea teritorială, IV. Populaţiunea, V. Mişcarea populaţiunii, VI. Situaţia economică, VII. Administraţia şi justiţia, VIII. Starea morală culturală şi socială. Al doilea plan, acceptat de cealaltă jumătate a autorilor, posedă, în sumarul monografiilor argeşene, următoarele mari capitole: I. Cadrul cosmologic, II. Cadrul biologic, III. Cadrul istoric, IV. Cadrul psihologic, V. Manifestările spirituăle, VI. Manifestările economice, VII. Manifestările juridice şi administrative. Mulţi învăţători au adoptat ultimul plan în lucrările lor, întrucât, derivând şi dezvoltând pe primul în contextul interbelic, era superior celuilalt plan şi mişcarea monografiilor sociologice devenise foarte populară în rândul învăţătorilor, care nu de puţine ori îl evocă pe D. Gusti şi pe colaboratorii săi apropiaţi.

Majoritatea covârşitoare a autorilor monografiilor s-au documentat din surse restrânse, dar vii-informatori, autorităţi locale şi, sporadic, din arhive. Cu puţine excepţii (Humele, Brătieni, Zigoneni etc.), numele informatorilor, deseori descoperiţi cu concursul elevilor, au fost deliberat omise. Monografiile dobândesc, în perspectiva vremii, valenţe notabile tocmai prin prospeţimea şi autenticitatea materialului din teren.

În monografiile lor, învăţătorii, urmând unul din planurile menţionate, au ordonat şi expus judicios datele acumulate. Însă cei care au optat pentru planul şcolii sociologice au fost obligaţi de structura lui să culeagă un material mai variat şi mai viu şi să-l ordoneze mai ştiinţific, ceea ce le sporeşte valoarea lucrărilor, dar neavând pregătirea ştiinţifică necesară, autorii monografiilor respective, mai ales că utilizau metoda descriptivă - rareori se arăta şi cauzalitatea fenomenelor - nu le-au putut apropia, cu întregul lor perimetru, de cele elaborate de şcoala sociologică. Şi atunci lucrările polarizează interesul prin bogăţia şi diversitatea materialului etnografic şi folcloric reţinut.

Analiza structurii monografiilor, pe capitole, dintr-un plan sau altul, cel mai adecvat fiind planul şcolii sociologice, mai amplu şi mai detaliat, pune în lumină, fie şi într-un spaţiu restrâns, valenţele lor etnografice şi folclorice.

Mulţi învăţători îşi deschid monografiile cu o notă explicativă („Cuvânt înainte", „Introducere" etc.) în care îşi motivează abordarea temei: dragostea faţă de satul natal, dorinţa imperioasă de cunoaştere a vieţii unei localităţi, întocmirea unei monografii intermediare pentru realizarea uneia mai ample privind o aşezare.

Însă aproape toate monografiile debutează cu capitolul *Cadrul cosmologic*. Capitolul, uneori destul de întins, destinat „descrierii fizice" a aşezărilor, prezintă cu detalii ştiinţifice coordonatele geografice, formele de relief, structura de relief, structura geologică, clima, reţeaua hidrografică, flora, fauna şi rezervele subsolului satelor. Evidenţiind deseori geometria aşezărilor şi poziţia geografică a gospodăriilor, transpune nu de puţine ori pe planuri şi hărţi, autorii ignoră indicarea tipologiei satelor.

Capitolul următor îl constituie *Cadrul biologic*, dezvoltat şi documentat cu atenţie de majoritatea învăţătorilor. Capitolul suscită un interes superior pentru etnografie. Autorii încearcă, aici, să definească psihologia argeşenilor, să releve dinamica demografică, însoţită uneori de arborele genealogic al unor neamuri, şi să dezvăluie structura socială a populaţiei. În continuare, se descriu locuinţele, se relevă alimentaţia şi se menţionează epidemiile curente din localităţile rurale. O atenţie specială se acordă descrierii locuinţelor şi gospodăriilor ţărăneşti, cu componentele şi funcţiile lor. Prezentarea gospodăriilor din Bradu de Sus, sat aşezat lângă Piteşti, este elocventă. Mai întâi locuinţele - cu structura construcţiei: „Au case care cam 80% cu

trei camere şi 20% cu două camere. Cele mai multe sunt învelite cu tablă de fier şi parte cu şiţă, au pivniţe (beciuri), unde sătenii îşi depozitează proviziile pentru iarnă. Casele sunt lucrate din lemn şi cărămidă, cu odăi spaţioase şi fereşti în proporţie cu lumina trebuitoare pentru viaţa lor. Cele mai multe au pardoseala de scândură şi restul din pământ bătut şi lipit"[1]; cu structura interiorului: „În case au sobe de cărămidă şi fier, iar în camera bună de primit musafirii au sobe oarbe şi se încălzesc de la sobe din camera de locuit. Sunt neigienice aceste sobe, căci atunci când încălzesc în casă iese un miros de funingine neputându-se face primenirea aerului. Totuşi se mai găsesc case care au coşuri (hornuri), vatra jos, unde se face focul şi gospodinele gătesc mâncare pentru familia întreagă. Intrând într-o casă din Bradu de Sus la cel mai puţin bogat, vei vedea două paturi de scândură, cu saltelele de paie, pe deasupra lor fiind pături din lâna oilor ori plocade cumpărate de la Câmpulung. Masa rotundă cu scăunele mici pe care mănâncă membrii familiei, pe pereţii casei, prosoape curate frumos ce împodobesc interiorul oamenilor. În odaia gătită, un pat acoperit cu o scoarţă de lână, la căpătâiul căruia se găseşte deasupra lada care păstrează hainele de sărbătoare. Un cuier în care îşi expun iile şi cămăşile naţionale împodobite cu râuri frumoase. Casele se spoiesc cu var alb curat peste tot la sărbătorile mari"[2]. Şi apoi anexele din gospodărie: „În jurul caselor, fiecare sătean are un grajd de vite făcut din bârne ori cărămidă ca adăpost al vitelor, jos, şi deasupra pentru păstratul fânului, lucernei, ovăzului. Pentru păsări, prea puţini au coteţe de scânduri, nuiele; cele mai multe păsări dorm sub cerul liber prin pomi şi sub acoperişul acareturilor"[3]. Alimentaţia era simplă, tradiţională, insuficient de pregătită, ca de exemplu, în Humele: „Alimentaţia locuitorilor din comună, ca şi cea din întreaga regiune, este, în general slabă. Ea constă mai ales din: mămăligă, fasole, varză acră ori fiartă, poşircă, ceapă, carne de păsări, de porc, de oaie, lapte, brânză etc. ... În general, iarna sătenii mănâncă mai mult carne de porc, varză acrită, brânză; primăvara, verdeţuri: urzici, ceapă etc. fiind şi postul Paştelor; vara: brânză, lapte, carne de păsări, verdeţuri; iar toamna: zarzavaturi şi fructe"[4].

Cadrul istoric formează, cu puţine excepţii, capitolul cel mai restrâns şi cel mai fragil, întrucât tratarea lui nu se bazează pe investigaţii arheologice şi arhivistice, ci îndeosebi pe legende şi tradiţii locale. Pe baza lor, constituirea multor sate se stabileşte în mod eronat pe la începutul secolului al XVIII-lea. Întemeierea aşezărilor se datoreşte unui „erou eponim"- în nord (Albeşti, Mălureni, Muşeteşti etc.) unui demnitar domnesc viteaz; iar în sudul Argeşului (Humele, Rociu Şerbăneşti etc.), unui cioban înstărit şi transhumant. Legenda despre întemeierea satului Albeşti - Argeş e edificatoare: „Legenda populară, care se mai întrezăreşte abia, spune că acest sat a luat fiinţă pe la anul 1601, când un căpitan al lui Mihai Viteazul, anume Albu, trecând munţii, după omorârea mişelească a viteazului voievod, s-a aşezat prin aceste locuri. El fiind primul proprietar al moşiei din acest ţinut.... Căpitanul Albu, de la care şi-a luat numele comuna Albeşti, fiind primul proprietar al satului Pământeni, locuitorii au devenit între timp clăcaşii boierului Albu, împreună cu locuitorii satului Ungureni"[5]. Un număr

---

[1] Arhivele Naţionale - Bucureşti, fond Ministerul Culturii Naţionale şi al Cultelor, Dos. 161/1940, f. 45.
[2] *Ibidem*.
[3] *Ibidem*, f. 46.
[4] Idem, Dos. 469/1942, f. 101.
[5] Idem, *Dos. 470/1942*, f. 147.

restrâns de învăţători folosesc documentele locale (Izvorul de Sus, Martologi, Ciofrângeni, Ungureni). În schimb capitolul transmite multe date contemporane despre fenomenele sociale.

În succesiunea secvenţelor din plan, urmează *Cadrul psihologic*. Cum n-aveau aici multe informaţii de expus, învăţătorii unificau capitolul respectiv cu cel al *Manifestărilor spirituale*. În noua structură, capitolul absoarbe nenumărate date despre spiritualitatea sătească şi se extinde, devenind deopotrivă de interesant pentru etnografie şi folcloristică.

Sporadic şi succint, se încearcă aici, mai întâi, definirea tipului psihologic al argeşenilor din perioada interbelică. Încercarea de definire se produce însă în termeni generali. Ea reuşeşte mai bine în secvenţele de indicare a unei trăsături, de pildă hărnicia ţăranilor din Albota la câmp: „În comună se munceşte foarte mult. Din zori de zi şi până noaptea târziu, locuitorii satului stau cu braţele încordate pe uneltele agricole spre a pune capăt nevoilor zilei. În timpul verii, repaosul îl au doar duminica. În timpul săptămânii, muncesc cu toţii la câmp. Mâncarea este pregătită de seara pentru a doua zi, când şi femeia trebuie să iasă la muncă, alături de ceilalţi membrii ai familiei. Nu rămân acasă decât copii până la 6 ani şi bătrânii neputincioşi"[6].

Arta populară, evocată în perimetrul capitolului, e reprezentată prin *portul popular*. Învăţătorii descriu detaliat portul popular argeşean, piesă cu piesă, la femei şi la bărbaţi, din prezent şi trecut, uneori mergându-se până în mijlocul secolului trecut, în anotimpurile reci şi călduroase. În numeroase monografii (Albeşti, Brădet, Hârseşti, Humele, Martologi, Mălureni, Muşeteşti, Rociu, Şerbăneşti, Uda etc.), prezentarea portului ocupă pagini întinse şi compacte. Cel mai mult se insistă asupra materialelor şi tehnicilor de confecţionare a pieselor. Pătrunderea portului orăşenesc („nemţesc") în sate îi îngrijorează pe învăţători şi reacţionează deseori prin note critice.

Folclorului i se acordă un spaţiu destul de întins în monografiile argeşene relevate, de la obiceiuri până la strigături. Majoritatea autorilor se opresc însă numai asupra categorii folclorice esenţiale, ca: obiceiurile calendaristice şi familiale, descântece, proverbe şi ghicitori, balade, cântece şi strigături. În cadrul obiceiurilor calendaristice cele mai numeroase, sunt manifestările clasice, deseori cu modalitatea practicării şi cu repertoriul lor: colindul de Moş-ajun, steaua, irozii, pluguşorul, sorcova, capra, iordănitul, strigarea pe roată la lăsatul secului de Paşti, curăţirea curţilor şi grădinilor (de Mucenici), paparuda, jocul căluşarilor (la Rusalii), focul lui Sumendru etc. La unele obiceiuri, îndeosebi la cele din ciclul sărbătorilor de iarnă, se dau detalii privind formarea manifestărilor, numărul participanţilor şi succesiunea secvenţelor practicii lor. Din zeci de monografii nu lipseşte nici repertoriul muzical poetic al multor obiceiuri care, în pofida unor deosebiri infime, se configurează într-o structură unitară. Interesant e că pentru prima dată în culegerile argeşene apare notat obiceiul strigarea peste sat. Obiceiul, practicat aproape pe întregul cuprins al Argeşului, deţine trei tipuri de poetice de strigări, spre deosebire de alte zone folcloristice în care circulă numai unul singur. Un tip interesant se află în Humele, cu satirizarea fetei nemăritate din cauza aşteptării băiatului cu carte: „Măi Mitică, măi! / - Ce e, mă? / -Măi, fata lui cutare, / Aşteptând băiat cu carte, / I-a chelit capu p-o parte! / Ha-ha-ha!"[7].

[6] Idem, Dos. 471/1942, f. 137

[7] Idem, Dos. 470/1942, f. 112.

O importanţă tot atât de majoră i se acordă ciclului de *obiceiuri familiale* (naştere, nuntă şi înmormântare). Pe spaţii largi, uneori de 12-13 pagini, se înfăţişează riturile obiceiurilor şi se reproduc texte din repertoriul lor, care, fundamental, prezintă caracteristici unitare şi generale. În cadrul naşterii sunt reproduse credinţe şi practici ancestrale încă conservate, legate de momentele postnatale şi natale, cumetrie şi tăierea moţului din anumite aşezări (Brătieni, Costeşti, Flămânzeşti, Humele, Pământeni-Albeşti, Sălătruc), în schimb din repertoriul obiceiului lipsesc cântecele de leagăn. Nunta apare aproape în toate lucrările învăţătorilor argeşeni, cu toată succesiunea secvenţelor, de joi dimineaţa până luni seara. În majoritatea secvenţelor se transcriu cântecele ceremoniale („Cântecul ginerelui", „Cântecul miresei", „Nuneasca", „Cântecul zorilor") şi oraţiile („Oraţia de nuntă", şi „Iertăciunea"). La ceremonialul înmormântării se inserează vechi practici şi credinţe şi se menţionează obiceiul bocitului. Dintre obiceiurile raportate la muncile anului, se menţionează pretutindeni *şezătoarea*. Nu este omis nici *descântatul*, a cărui practică e însoţită deseori de descântec. Din Albeşti, Buneşti, Flămânzeşti, Humele, Zigoneni ş. a., se reproduc texte poetice valoroase de descântece. Din expunerea obiceiurilor de către învăţători se observă restructurarea lor, datorită schimbărilor din mentalitatea colectivităţilor sociale.

Celelalte genuri folclorice sunt reprezentate prin aproape toate speciile lor, dar inegal. *Creaţia aforistică şi enigmatică* apare culeasă prin zeci de piese din câteva sate. O importanţă scăzută i se acordă, din cauza dificultăţilor la culegere şi a spaţiului ei mai întins, prozei populare. Dintre speciile ei, numai *legendele toponimice* şi *tradiţiile* se bucură de atenţia constantă a învăţătorilor, care le introduc integral sau rezumativ la „istoricul aşezărilor". Celelalte specii (*basmul şi snoava*) apar sporadic în cuprinsul monografiilor.

Poezia populară, reţinută prin balade, cântece şi strigături, ocupă, deşi diferenţiat, un spaţiu întins în economia monografiilor.

Baladele, de obicei cu structură haiducească, apar aici mai sporadic. Însă *doinele şi cântecele* se întâlnesc în toate monografiile mai întinse ale învăţătorilor. Aceasta întrucât erau nelipsite din existenţa argeşenilor, „Cântecul - se subliniază în monografia despre Galeş - îl însoţeşte în tot locul: pe brazda plugului, în urma carului care scârţâie sub povara lemnului, menit să aducă folos săteanului"[8]. Autorii monografiilor le menţionează frecvent titlurile şi le transcriu integral textele semnificative (Brătieni, Flămânzeşti, Sălătruc, Humele, etc.). repertoriul de doine şi de cântece din Galeş[9] , de pildă, era compus în special din piese ca: „În poiana Vadului"; „Du-mă Doamne, du-mă iar"; „Frunză verde iarbă deasă"; „Rotunjico la obraz"; „Foaie verde lămâiţă, ieşi mândro, la portiţă"; „Tudoriţo nene"; „Am un foc la inimioară, Leano"; „Unge Leano, uşa bine" ş. a. În repertoriile satelor din nordul Argeşului domina - fapt firesc - cântecele de ciobănie. Strigătura, de atâtea ori prelungită de anumite jocuri şi de hori, este introdusă parţial în monografiile satelor Albeşti de Argeş, Martologi, Pământeni - Albeşti, Sălătrucu, Stroeşti.

Ocupaţiile argeşenilor se relevă în capitolul *Manifestări economice*. În lucrările lor, învăţătorii enumără şi uneori, descriu amplu ocupaţiile principale ale sătenilor, atât de variate: agricultura, pomicultura, viticultura, grădinăritul şi păstoritul, precum şi

[8] Idem, Dos. 350/1944, f. 83.
[9] *Ibidem*, f. 72.

meşteşugurile practice (tâmplăria, rotăria, dogăria, fierăria, cojocăria, etc.). Nu se neglijează, de asemenea, nici evidenţierea instalaţiilor tehnice (mori, joagăre, pive, dârste, darace, poverne) ridicate mai ales, în satele din nordul zonei (Brătieni, Galeş, Muşeteşti, Flămânzeşti, Corbeni, Oeşti, Albeşti).

În fine, ultimul capitol din monografie, bazat pe surse contemporane, îl constituie *Manifestările juridice şi administrative* capitolul căruia i se acordă o semnificaţie secundară, menţionează tipul de organizare administrativă a aşezărilor şi enumără principalele neînţelegeri dintre săteni.

Numeroşi învăţători şi-au ilustrat monografiile cu materiale iconografice fotografii, planuri şi hărţi ale satelor. Au fost ilustrate cu fotografii aşezări precum Curtea de Argeş cu 40 foto, Flămânzeşti - 27 foto, Costeşti - 23 foto, Uda de Jos - 14 foto, Zigodeni - 12 foto etc. aceasta împreună cu planurile şi hărţile, au devenit acum documente etnografice şi folclorice palpitante, ceea ce le-au ridicat substanţial valoarea.

În concluzie, monografiile satelor argeşene din deceniile 4 şi 5 ale secolului nostru, întocmite de învăţătorii lor, prezintă prin bogăţia şi diversitatea infinită a informaţiilor directe, vii, din teren o importantă sursă de documentare, pe plan local şi naţional, pentru istorie, etnografi şi folclorişti.

INDICE CU MONOGRAFIILE AŞEZĂRILOR ARGEŞENE DIN ARHIVELE STATULUI BUCUREŞTI ŞI ALE MINISTERUL EDUCAŢIEI ŞI ÎNVĂŢĂMÂNTULUI

Nr. crt.	Monografia localităţii	Autorul	Nr. dosarului
1	Bradul de Sus	M. Dumitrescu	161/1940, f. 41-63
2	Vulpeşti	I. C. Popescu	161/1940, f. 185-195
3	Ion Gh. Duca	Gh. N. Popescu	161/1940, f. 289-312
4	Lunca Corbului	Gh. Pătroiu	287/1941, f. 247-318
5	Bumeşti	N. I. Iancu	287/1941, f. 267-316
6	Gliganu de Jos	Th. Anghel	468/1942, f. 51-63
7	Valea Babei	Mucenic Gh. Arsenescu	468/1942, f. 104-131
8	Şerbăneşti	I. Bălteanu	468/1942, f. 292-305
9	Prundu	N. Bârlogeanu	468/1942, f. 396-414
10	Martalogi	Chiriţă Bărbulescu	468/1942, f. 452-487
11	Hârseşti	Domnica Capanu	469/1942, f. 26-48
12	Stroeşti	C. Ciolcă	469/1942, f. 163-183
13	Rociu	C. Comănescu	469/1942, f. 217-244
14	Bălceşti	Ion C. Comănescu	469/1942, f. 306-327
15	Bălceşti	Al. Comănescu	469/1942, f. 407-412
16	Humele	Al. Constantinescu	470/1942, f. 59-120
17	Pământeni - Albeşti	Alexandra Constantinescu	470/1942, f. 147-173
18	Poenari	Alexandrina şi N. M. Costea	470/1942, f. 268-287
19	Runcu	Barbu C. Cuprianu	470/1942, f. 382-398
20	Muşăteşti	Lucreţia Cuprian	470/1942, f. 455-475
21	Dăeşti	Ecat. Pr. Druţu	471/1942, f. 26-48
22	Albota	D. Epure	471/1942, f. 128-154
23	Izvorul de Sus	Gh. Gh. Găină	471/1942, f. 182-203
24	Recea	Marin Gheorghe	471/1942, f. 214-253
25	Uda de Jos	Zinca Georgescu	471/1942, f. 398-419
26	Buneşti	M. I. Iancu	472/1942, f. 24-74

Nr crt	Monografia localităţii	Autorul	Nr. dosarului
27	Ciupa	Cezarina Pr. Ionescu	472/1942, f. 157-163
28	Şerboeni	D. Marinescu	473/1942, f. 25-30
29	Uda de Sus	N. Marinescu	473/1942, f. 108-113
30	Broşteni	Gh. I. Matei	473/1942, f. 209-222
31	Sălătrucu	Gh. I. Mihalache	473/1942, f. 244-276
32	Corbeni	Al. Nicuţ	473/1942, f. 407-421
33	Goranu	Al. Popescu	474/1942, f. 161-221
34	Ciofrângeni - Ungureni	Gheorghe Gh. Pătraşcu	474/1942, f. 265-280
35	Cremenari	N. C. Popescu	474/1942, f. 514-522
36	Cepari	N. Popescu	474/1942, f. 563-598
37	Zigoeni	Alexandrina I. Popescu	475/1942, f. 47-104
38	Muşăteşti	Aurel N. Popescu	475/1942, f. 128-154
39	Brătieni - Obştea	Ion I. Popescu	475/1942, f. 163-233
40	Brătieni	Maria N. Popescu	475/1942, f. 256-279
41	Jiblea	Sabina Pr. Gh. O. Popescu	475/1942, f. 563-572
42	Cremenari	N. Gh. Popescu şi D. Gh. Tomulescu	475/1942, F. 725-757
43	Negraşi	I. I. Radu	476/1942, f. 99-109
44	Suseni - Cerşani	Ion I. Radu	476/1942, f. 111-120
45	Cepari	I. C. Rizea	476/1942, f. 210-233
46	Ungheni	Gh. Roceanu	476/1942, f. 330-390
47	Flămânzeşti	Elena Schuller	476/1942, f. 467-546
48	Geamăna	Gh. R. Şerbu	477/1942, f. 99-119
49	Ciobani	Iordache M. Stan	477/1942, f. 213-249
50	Cireşu	N. I. Stanciu	477/1942, f. 275-333
51	Prundu	Florica Stănculescu	477/1942, f. 421-478
52	Cremenari	D. Gh. Tomulescu şi N. Gh. Popescu	478/1942, f. 152-184
53	Costeşti	Mina Ţelescu	478/1942, f. 209-216
54	Oeşti	N. Gh. Teodorescu	478/1942, f. 275-303
55	Trepteni	Toma Vasiloiu	478/1942, f. 400-409
56	Catane	I. A. Zamfirescu	478/1942, f. 489-501
57	Izvorul de Sus	C. Gh. Zinca	478/1942, f. 544-589
58	Izvorul de Sus	Maria Tarabega	633/1943, f. 45-63
59	Gliganul de Sus	C. Amzărescu	342/1944, f. 65-92
60	Şerbăneşti	Gh. Angelescu	343/1944, f. 27-41
61	Cocu	V. Coculescu	344/1944, f. 52-95
62	Oarja	Stan Dumitraşcu	346/1944, f. 38-85
63	Mălureni	P. Erfulescu	348/1944, f. 62-87
64	Galeş	I. Iancu	350/1944, f. 39-81
65	Ţuţuleşti	Florian Popescu	353/1944, f. 28-52
66	Găujani	Petică Anastasia	354/1944, f. 18-23
67	Popeşti	I. Rădulescu	355/1944, f. 31-67
68	Oarja	V. M. Ilinca	357/1944, f. 29-77
69	Jiblea	C. C. Cuprian	1154/1945, f. 41-49
70	Buta - Bârlogu	I. Dumitrescu	1160/1945, f. 41-77
71	Uda	N. Ghiţescu	1161/1945, 46 p.
72	Drăganu	Stana N. Iliescu	1162/1945, f. 8-15
73	Curtea de Argeş	Marin Marinescu	1166/1945, f. 35-79
74	Iuvorul de Jos	I. Oarnă	1171/1945, f. 31-41
75	Deduleşti	D. D. Popescu	1174/1945, f. 28-48
76	Ciomăgeşti	Constanţa G. Popescu	1175/1945, 152 p.
77	Galeşu	Ileana F. State	1178/1945, 40 p.
78	Bârlogu	Ştefan D. Ene	1180/1945, 13 p.
79	Corbeni	Teodora Ştefănescu	1181/1945, 17 p.
80	Deagurile	Vlaicu R. Marin	1181/1945, 30 p.
81	Budeşti	Victor Diculescu	415/1946, f. 1-12

Nr. crt.	Monografia localității	Autorul	Nr. dosarului
82	Jiblea	Maria Cuprian	415/1946, f. 13-20
83	Mozăceni	Nesemnată	415/1946, f. 21-33
84	Rociu	Ștefania C. Comănescu	415/1946, f. 34-61
85	Bârlogu	Marin D. Coman	415/1946, f. 62-82
86	Budești	Ioan Ciugescu	415/1946, f. 83-91
87	Stoilești	Indescifrabil	415/1946, f. 92-100
88	Șerbănești	Victoria I Băleanu	415/1946, f. 101-111
89	Poenari	Gh. N. Boncea	415/1946, f. 112-130
90	Stoicani	Gh. I Badea	415/1946, f. 131-139
91	Cepari	Cornelia C. Arsenescu	415/1946, f. 139-152
92	Șerbănești	Aurelia Angelescu	415/1946, f. 153-160
93	Bârsești	Nesemnată	415/1946, f. 161-172
94	Dedulești	Al. S. Vasile	415/1946, f. 176-211
95	Geamăna	Maria Gh. Șerban	415/1946, f. 218-231
96	Mozăceni	I. S. Șerbănescu	415/1946, f. 233-239
97	Curtea de Argeș	Dumitra Gh. Stamate	415/1946, f. 237-254
98	Flămânzești	Elisabeta Lazanu	416/1946, f. 1-53
99	Gliganul de Sus	Nesemnată	416/1946, f. 54-73
100	Gliganul de Jos	Nesemnată	416/1946, f. 74-83
101	Popești	Gh. Zamfirescu	416/1946, f. 84-99
102	Cireșu	Nesemnată	416/1946, f. 100-108
103	Negrași	Nesemnată	416/1946, f. 109-112
104	Tomșanca	Teodor Constantin	416/1946, f. 113-125
105	Brătieni	Florea I. State	416/1946, f. 126-144
106	Dealul Bradului	Gh. Stănescu	416/1946, f. 145-150
107	Vlădești - Bădislava	Elisabeta și Dumitru C. Sandu	416/1946, f. 160-169
108	Brădet	Olimpia Nouraș	416/1946, f. 180-184
109	Rătești	Iosif și Elisabeta I Popescu	416/1946, f. 185-216
110	Cârcești	Heroiu Nestor	416/1946, f. 249-268
111	Berislăvești	Maria F. Oncete	417/1946, f. 1-5
112	Județul Argeș (în general)	Vasile M. Neofit	417/1946, f. 6-9
113	Mozăceni	Ștefan Ghelmeci	417/1946, f. 170-182
114	Vătășești - Giurgiureni	D. Georgescu	417/1946, f. 183-201
115	Recea	Mihai C. Voicu	417/1946, f. 202-206
116	Mozăceni	Ioana M. Marinescu	417/1946, f. 207-210
117	Slobozia - Dușca	I. Mândruță	417/1946, f. 211-219
118	Slobozia	Nesemnată	417/1946, f. 220-222
119	Uda de Jos	Anghel Manolache	417/1946, f. 223-229
120	Curtea de Argeș	Ștefan Florescu	417/1946, f. 230-269
121	Lăunele de Sus	Gh. Dumitrescu	417/1946, f. 270-287
122	Broșteni	Constantin I. Dragomirescu	417/1946, f. 288-298
123	Țuțulești	Florea I. Drăghici	417/1946, f. 299-310
124	Rătești	Stan A. Nițu	418/1946, f. 1-14
125	Dedulești	I. Răvescu	418/1946, f. 15-52
126	Mozăceni	Radu Șt. Nicolae	418/1946, f. 53-56
127	Suseni	C. Radu	418/1946, f. 57-66
128	Măcăi	Gh. I. Rachieru	418/1946, f. 67-97
129	Slobozia	Petre Gh. Popescu	418/1946, f. 98-103
130	Mușătești	Petre Gh. Popescu	418/1946, f. 105-116
131	Berciciu	Ion I. Popescu	418/1946, f. 117-124
132	Gruiu	Nesemnată	418/1946, f. 125-127
133	Mozăceni	Ghrghina Șt. Sorescu	418/1946, f. 128-143
134	Teiu Vale	Gh. Ionescu	418/1946, f. 144-152
135	Cuca	Titu Georgescu	418/1946, f. 153-203
136	Popești	Badea Sandu	418/1946, f. 204-213

Nr crt	Monografia localităţii	Autorul	Nr. dosarului
117	Cieşti	Gh. Angelescu	418/1943, f. 214-220
118	Moşoaia[10]	D. Dumitrescu	1946, 6 p.
119	Mozăceni	Neidentificat	1946, 15 p.
140	Ţuţuleşti	Pană Maciu	1946, 30 p.
141	Stroeşti	Ioana Băcioiu	1946, 25 p.

[10] Ultima serie de monografii, fără număr, am descoperit-o în arhiva Ministerul Educaţiei şi Naţionale, în anul 1980.